

Kaip išsirinkti spiningą ?

Parašė Rolandas Kažimėkas
Šeštadienis, 02 Liepa 2011 22:11

Pirkdami spiningą kartais pasižiūrime, kiek jis sveria. Gamintojai naudoja vis lengvesnes medžiagas, tobulina meškerykočių blankų konstrukcijas, tad šiais laikais spiningai nėra labai sunkūs. Tačiau įrankio ergonomika – ne vien jo masė. Vaikščiodami pakrantėmis ant pečių tampomės nemažą svorį: liemenių kišenės pilnos įvairiausių blizgučių, voblerių, guminukų, galvakablių, tačiau didelio dėmesio į tai nekreipiame. Būtų kiek kitaip, jei masalus sudėtume į rankinę ir tą brangaus turto prikrautą krepšį pabandytume valandą palaikyti ištiestoje rankoje. Vargu ar kam nors pavyktų tiek iškentėti, vargu ar reikia taip kankintis. Tas pats ir kalbant apie spiningų svorį: neužtenka pasidomėti, kiek sveria spiningas. Svarbu, kaip jis subalansuotas, kur yra jo svorio centras.

Daugelis masiškai gaminamų spiningų balanso pagrindas – už ritės laikiklio esanti rankenos dalis. Ji tarsi savitas kontrastvoris. Vadinasi, kuo ilgesnis spiningas, tuo ilgesnė turi būti galinė rankenos dalis.

Kai balansuojama tik taip, atsitinka keistas dalykas: didėjant bendram spiningo ilgiui, mažėja jo darbinė dalis. Pavyzdžiui, kai kurių 2,70 m spiningų su ilgomis rankenomis darbinis ilgis būna ne ilgesnis nei 2,40 m spiningų su trumpomis rankenomis. Darbiniu spiningo ilgiu vadinu meškerykočio dalį, esančią prieš plaštaka laikomą rankenos vietą. Likusią spiningo dalį naudojame kaip papildomą petį, kai reikia stipriu mostu užmesti arba varginti užkibusią stambesnę žuvį. Tačiau galinė rankenos dalis visas savo funkcijas atlieka tik tada, kai laikant spiningą ji baigiasi ties alkūne arba vos vos už jos išlenda. Jeigu ji per ilga, atsiranda papildomų problemų. Tos problemos paprastos: spiningą su ilga rankena sunku užmesti, nes rankenos galas visada kur nors kliūva. Problema ne itin aktuali gaudantiems iš valtys ir naudojantiems tik vieną metimo techniką. Tačiau spiningavimas – ne vien metimai per galvą nosies kryptimi, ir daugelis tą gerai žino. Žvejai šią tiesą paprastai įvertina, tačiau gamintojai dažnai pamiršta (arba stengiasi neprisiminti), nes kaip tada paaiškinti faktą, kad kai kurių firmų spiningai subalansuojami tik be saiko ilginant rankeną, kas, beje, prieštarauja žmogaus anatomijai. Yra

Kaip išsirinkti spiningą ?

Parašė Rolandas Kažimėkas
Šeštadienis, 02 Liepa 2011 22:11

dar viena ilgos rankenos blogybė. Ji gal ir mažiau akcentuojama, bet taip pat prožiška: metant ilga rankena slopina mosto pagreitį. Vadinasi, spiningas su ilgesne rankena lūš ne taip greitai, kaip tas, kurio rankena trumpesnė. Kai kurie gamintojai šią savybę išnaudoja tyčia prailgindami spiningų rankenas. Pasirodo, būna ir tokių, atsiprašant, “šedevrų”, kurių tikrasis blankas į rankeną įklijuotas vos per kelis centimetrus. Taip taupoma medžiaga, mažinama spiningo savikaina, tačiau atliekant dinaminį mostą toks meškerykotis gali greitai triokštelėti. Kad spiningas turėtų mažiau šansų sulūžti, rankena turi būti gerokai ilgesnė. Visa tai atrodo keista ir nesuvokiama, bet, deja, taip jau būna. Kai kurie gamintojai dėl tam tikrų priežasčių (gal fantazijos trūksta) taip dievina klasiką, kad net trumpiems lengvos klasės spinningams pritaISO rankenas, kurios nesiskiria nuo spiningų lašišoms žvejoti rankenų.

Kitaip nei muselinės meškerės atveju, nuo ritės svorio spiningo balansas beveik nepriklauso. Be abejo, ant lengvos klasės spiningo niekas nedės didelės jūrinės žūklės ritės. Tai būtų nesąmonė, tačiau dažnai nesvarbu, kiek ritė sveria – 300 g ar kiek daugiau, nes daugelio spiningų svorio centras yra prie pat ritės laikiklio. Ritės įtaka labiau juntama tik tada, kai žvejojame spiningu, vis besistengiančiu įlįsti nosimi į žemę (t.y. akivaizdžiai svyrančiu į priekį). Tiesa, yra dar viena spiningų atmaina (dažniausiai jie skirti Amerikos rinkai). Jie turi prailgintą priekinę rankenos dalį ir gana žemai nuleistą ritės laikiklį. Tokiais meškerykočiais gaudantys žvejai užmeta kaip įprasta, o užmetę spiningą laiko už prailgintos priekinės rankenos dalies. Šiuo atveju ritės masė veikia spiningo balansą. Deja, tokių spiningų Lietuvoje labai nedaug, taigi nėra prasmės apie juos šnekėti.

Meškerykotis, kai jo svorio centras sutampa su vieta, kur priglunda ritės kojelė, iš pirmo žvilgsnio atrodo kaip lengvas ir elegantiškas įrankis. Tokių spiningų nėra daug, be to, niekas ir nereikalauja, kad ilgi kotai būtų idealiai subalansuoti. Vis dėlto dviejų metrų greitos akcijos subalansuotas spiningiukas limpa prie rankos taip, tarsi visą laiką būtų čia buvęs. Ilgų spiningų svorio centras būna prieš ritės kojelę per kelis ar keliolika centimetrų. Toks spiningas, linkdamas į priekį, lengvai įtempia riešo raumenis – taip lengviau kontaktuoti su masalu. Kai svorio centras yra per daug toli nuo ritės, spiningas vargina riešą ir visada stengiasi nosimi įlįsti į žemę. Žvejai dažnai svajoja apie trijų metrų spiningą su gana trumpa rankena, kurios galas vos siekia alkūnę. Toks įrankis, jų manymu, manevringesnis, juo galima atlikti bet kokius metimus. Teoriškai tai įmanoma padaryti tik uždėjus ant rankenos galo gana didelį svorį, atsveriantį blanką, esantį prieš ritės laikiklį. Vidutinės klasės meškerykočiui paprastai reikia maždaug 120 g svorio (jis gali būti ir didesnis, nes skiriasi spiningų blankų bei žiedelių masė). 120 g svoris sukonzentruojamas vienoje vietoje. Atliekant stiprų mostą dėl svorio inercijos meškerykočiu ima sklisti virpesiai, nuo rankos einantys viršūnės link. Sunkios klasės kotams tai neaktualu. Virpesių smūgiai juntami kur kas stipriau, jei toks kontrastinis uždėtas ant lengvos klasės lėtos akcijos parabolinio spiningo. Dėl šios priežasties ilgos meškerės turi ilgesnes rankenas ir mažesnę kontrastą. Taip išsprendžiama spiningo balansavimo problema: nebereikia iki beprotybės ilginti rankenos ir be saiko didinti kontrastinio masės.

Jei jau nagrinėjame balansavimo ir virpesių temą, reikia paminėti ir dar vieną dalyką – beveik penktadalis spiningautojų blogai rankoje laiko spiningą. Neturime omenyje žvejojančių rite į viršų ir tų, kuriems apskritai nesvarbu, kaip ir kuo gaudo, nes jų įrankiai dažniausiai būna patys pigiausi. Spiningas turi būti rankos tęsinys – kaip fechtuotojo špaga ar šaulio pistoletas. Žvejojant spiningas negali lankstytis, svyruoti, jis turi būti lengvai prigludęs prie dilbio. Tai natūralu. Tik taip kur kas greičiau slopsta virpesiai, mažiau pavargsta riešas.